

IV.

IDROTTSTÄFLINGARNA

Å

WISBORGS SLÄTT.

*»Den som förstår att sköta parkboilen
och varpstenen väl, han skall och veta att,
när det gäller, försvara kung och land.»*

Oscar II.

Ingalunda kunde väl Algot Sandberg, då han vid Visby Idrottsförenings sammanträde den 17 maj 1890 motionerade angående anställande af idrotts-täffingar instundande sommar, tänka sig, att dessa skulle få den utsträckning och betydelse, de i verk-
ligheten erhö. Såsom förut är nämnt blef resultatet af denna motion ett i tidningarna infördt upprop till alla idrottsmän och för de gotländska folklekarne intresserade personer på ön att sammanträda i Paviljongen den 13,6 för öfverläggning angående dylika täffingars anställande. Detta möte, som var mycket talrikt besökt, tillsatte en komité för att vidtaga de förberedande åtgärderna, bland hvilka den icke minst maktpåliggande var att anskaffa medel; Denna komité utgjordes af Löjtnant C. S. Engström, Kassör John Hellgren, Notarien J. H. Bachér, Handlanden S. Schenholm och Red. Alg. Sandberg, hvarjemte såsom adjungerad ledamot tillkom Löjtnant Josef Elert. Komitén utsåg inom sig till ordförande Löjtn. Engström, till skattnäst. Handl. Schenholm och till sekret. Red. Sandberg. För att anskaffa medel till "idrottskassan" beslöt man till en början att utsända listor för frivilliga bidrag öfver hela ön; att hos jernvägsstyrelsen anhålla om bidrag samt att påföljande vecka anordna en aftonunderhållning i paviljongen hvaraf inkomsten skulle komma idrottskassan till godo. Med benäget biträde af Gotl. Inf. Reg:s Musikcorps samt sångsällskapet N. N. gick denna fest af stapeln redan den 17 och var besökt af ett par hundra personer.

*»Den som förstår att sköta parkboilen
och varpstenen väl, han skall ock veta att,
när det gäller, försvara kung och land.»*

Oscar II.

Ingelunda kunde väl Algot Sandberg, då han vid Visby Idrottsförenings sammanträde den 17 maj 1890 motionerade angående anställande af idrotts-täffingar instundande sommar, tänka sig, att dessa skulle få den utsträckning och betydelse, de i verk-
ligheten erhö. Såsom förut är nämnt blef resultatet af denna motion ett i tidningarna infördt upprop till alla idrottsmän och för de gotländska folklekarne intresserade personer på ön att sammanträda i Paviljongen den 13,6 för öfverläggning angående dylika täffingars anställande. Detta möte, som var mycket talrikt besökt, tillsatte en komité för att vidtaga de förberedande åtgärderna, bland hvilka den icke minst maktpåliggande var att anskaffa medel; Denna komité utgjordes af Löjtnant C. S. Engström, Kassör John Hellgren, Notarien J. H. Bachér, Handlanden S. Schenholm och Red. Alg. Sandberg, hvarjente såsom adjungerad ledamot tillkom Löjtnant Josef Elert. Komitén utsåg inom sig till ordförande Löjtn. Engström, till skattmäst. Handl. Schenholm och till sekret. Red. Sandberg. För att anskaffa medel till "idrottskassan" beslöt man till en början att utsända listor för frivilliga bidrag öfver hela ön; att hos jernvägsstyrelsen anhålla om bidrag samt att påföljande vecka anordna en aftonunderhållning i paviljongen hvaraf inkomsten skulle komma idrottskassan till godo. Med benäget biträde af Gotl. Inf. Reg:s Musikcorps samt sångsällskapet N. N. gick denna fest af stapeln redan den 17 och var besökt af ett par hundra personer.

Emellertid började folkmassorna strömma ut till slätten; efter hand infunno sig de täflande för att annåla sig. Fram mot kl. 1 voro alla antecknade; inalles öfver 500 täflande. Pärkspelarna disponerade den vestra och södra delen af fältet; varporna kastades på östra sidan nedåt lägret. Våldiga folkmassor uppgående till bortåt 4.000 personer åskådade täflingarna.

För prisbedömningen hade komiterade uppgjort följande bestämmelser:

För bedömning af pärkspellet:

1:o Hvarje prisdomare bedömer i anvisad ordning ensam de täflande grupperna och gifver hvarje grupp efter duglighet en point sålunda:

0—3	betecknar dåligt	spel
4—6	godt	"
7—8	mycket godt	"
9	utmärkt	"
10	högst berömligt	"

2:o Hvarje pointsiffra antecknas i prisdomarens enskilda protokoll, hvilket, sedan alla papper äro bedömda, inlemnas till sekreteraren för sammanräkning af pointsiffrorna;

3:o De fyra grupper, som erhållit högsta pointen, täfla sedan med en pärk och slutligen de två vinnande af dem om prisen.

För bedömning af varpkastningen

uppställes såsom regel, att afståndet från den bästa stenen inom hvarje grupp till målet uppmättes i centimeter, hvarefter gruppens hela centimetertal hopräknades. Afståndet mellan målen var 20 meter.

I pärk liksom i varpa fick lottdragning afgöra frågan om motspelare.

Bakpärk.

Pris: 1:a pris: Gotlands-Gilletts i Stockholm pris 50 kr. jämte Visby Bollklubbs vandringspokal.

2:a pris: 25 kronor.

Prisdomare: Handlanden R. Snöbohm, Klintehamn.
Bankbokhåll. Ant. Pettersson, Visby
Handlanden J. L. Kahlqvist " "
Fabrikör J. Ödin, " "
Handlanden C. Degerman, " "
Bokhållaren J. Eklund, " "

Täflande:

	Erhållna points:		Erhållna points:
1. Fole	40	16. Visby bollspelare	46
2. Endre	26	17. Halla	46
3. Visby (J. Johansson)	27	18. Butle	43
4. Träkumla	29	19. Hejde	43
5. Wåte (Nilsson)	39	20. Wall	35
6. Roma	34	21. Björke	33
7. Westergarn	36	22. Wänge	30
8. Follingbo	35	23. Ekeby	34
9. Ljugarn	52	24. Lärbro	31
10. Eista	41	25. Måsterby	42
11. Wåte (O. Jakobsson)	38	26. Stenkyrka	32
12. Sproge	44	27. Veskinde	36
13. Burs	34	28. Hejdeby	33
14. Fröjel	39	29. Dalhem	37
15. Slite	36	30. Lummelunda	24

I enlighet med ofvan anförda bedömningsgrunder skulle de fyra bästa grupperna täfla i två lag; dessa grupper blefvo enligt erhållna pointsiffror: Ljugarn med 52 points, Visby bollspelare och Halla med 46 samt Sproge med 44 points. Vid lottning spelade sedan Visby bollspelare mot Sproge, Ljugarn mot Halla. De vinnande blefvo Visby bollspelare och Ljugarn, mellan hvilka slutligen den sista afgörande striden stod, ur hvilken Visby bollspelare afgick såsom segervinnare och förste pristagare; Ljugarnslaget erhöi andra priset. Visby bollspelare utgjordes af: Löjtnant Emil Nyberg (pärkkarl), Bokhandlaren Vilh. Nyberg, Notarien J. H. Bachér, Kassör John Hellgren, Handlanden John Munthe, Direktör Anatole Lindström och Herr Fredr. Lindström.

Frampärk.

Pris: 1:a pris: Konsul Edv. Liljewalchs pris 100 kr.
 2:a pris: Gotlands-Gillets i Stockholm 25 kr.
 3:e pris: Stefaniegillets 20 kr.

Prisdomare: Konsul Lars Cramér, Ronehamn
 Lektor M. Klintberg, Visby
 Fanjunkaren N. Hägg, Bjerges
 Handland. G. Cramér, Ronehamn
 " C. Smutterberg, Klinte
 Kommissarien E. Svallingson, "

Täflande.

	Points.		Points.
1. Stånga	30	5. Rone	53
2. Habblingbo (Hägg, Petes)	26	6. Lau	29
3. Alskog	46	7. Eke	33
4. Alfva	39	8. Habblingbo	47

De fyra bästa grupperna blefvo alltså: Rone med 53, Habblingbo med 47, Alskog med 46 och Alfva med 39 points. Vid lottningen kom Rone att spela mot Alskog, Habblingbo mot Alfva; ur denna andra täflan afgingo visserligen Rone och Habblingbo med segern, men prisdomarne ansågo de i andra spelet tappande Alskogeborna så mycket styfvare än Habblingeborna, att de fingo täfla med Roneborna om prisen. Resultatet af denna sista strid blef att Roneborna tillkämpade sig första och Alskogeborna andra priset.

För bedömande af pärkkarlar:

Pris: I frampärk: Hans Maj:t Konungens pokal.

I bakpärk: En silfverpokal.

Prisdomare: Kapten J. Facht, Fröjel
 Kamrer J. Ihre, Visby
 Handl. J. N. Myrsten, Slite.

Varpa.

Pris: 1:a pris: 40 kr.
 2:a " 20 "

Pris: 3:e pris: 10 kr.

4:e " 5 "
Prisdomare: Doktor O. Klintberg, Visby
 Löjtnant E. Sillén, "
 Handl. Rob. Löfving, "
 " Jos. Johansson, "
 " T. Ödin, "
 Fabrikör J. Stenström, "
 Stadskassör Ch. Ekelund, "
 Handl. Rud. Wallér, "
 Styckjunk. O. Johansson, "
 Bokhåll. K. Cedergren, "
 Skollär. J. P. Nordin, Veskinde
 Landtbruk. L. J. Eklund, Dalhem.

Täflande.

(Här upptagas endast namn på gruppens anförare.)

	Centimeter
1. A. Johansson, Fröjel	566
2. J. Öhman, Burs	415
3. O. Jacobsson, Dalhem	339
4. O. Hansson, Veskinde	294
5. A. Hallberg, Bro	513
6. Jonasson, Habblingbo	485
7. K. Karlsson, Fröjel	456
8. F. Hagvall, Rone	357
9. J. Wessman, Visby	517
10. A. Öhman, Vänge	420
11. Nilsson, Fröjel	585
12. M. Arweson, Färö	411
13. O. V. Nilsson, Visby	450
14. C. Jacobsson, Gerum	217
15. E. Norrby, Visby	454
16. O. Pettersson, Eskelhem	542
17. H. Calmén, Dalhem	625
18. E. Olsson, Bro	474
19. J. Hammarström, Barlingbo	519
20. O. Larsson, Etelhem	362
21. Löthberg, Veskinde	636
22. J. Möllerström, Roma	648
23. O. Hellström, Burs	390
24. A. Erlandsson, Hejnum	586
25. Aug. Hoffman, Visby	396

	Centimeter
26. Tomas Johansson, Visby	315
27. L. N. Hallgren, Fardhem	420
28. Hj. Pettersson, Lau	890
29. J. Rundby, Stånga	417
30. Karl Söderholm, Visby	587
31. J. Johansson, Eksta	455
32. J. Göransson, Sproge	387
33. C. Pettersson, Vall	357
34. A. Nyström, Veskinde	408
35. J. Ekdahl, Ekeby	500
36. A. A. Classon, Visby	321
37. E. Fahlstedt, Mästerby	378
38. O. Larsson, Färö	442
39. P. Aronsson, Visby	469
40. A. Hägvall, Träkumla	673
41. O. Jacobsson, Vänge	515
42. J. P. Johansson, Visby	556
43. P. Larsson, Eksta	481
44. C. P. Pettersson, Butle	362
45. A. Österberg, Kräklingbo	459
46. C. Kryssell, Visby	461
47. S. G. Svensson, Hästnäs	512
48. P. Sjögren, Veskinde	518
49. C. Carlsson, Stånga	407
50. J. A. Westerberg, Visby	579
51. J. Båtelsson, Eksta	351
52. A. Wedin, Föllingbo	498
53. A. Juppiter, Stenkumla	587
54. A. H. Enqvist, Visby	467
55. Hejdenberg, Hejde	613
56. K. Pettersson, Hablingbo	382
57. K. Jonsson, Visby	569
58. O. Pettersson, Veskinde	651

I varpa blefvo sålunda pristagare: K. Jacobsson, Gerum; O. Hansson, Veskinde; Tomas Johansson, Visby, och A. Classon, Visby.

Öriga folklekar, hvilka vid detta tillfälle blefvo föremål för täflan voro stångstörtning, höjd- och längdsprång med och utan staf, hankdragning och hastighetslöpning.

I hvardera af dessa voro utsatta tvenne pris å respektive 10 kr. och 5 kr.

Prisdömare:

I stångstörtning:

Bokhandl. W. Nyberg, Visby
Häradshöfd. W. Engström, " "
Landtbrukaren L. J. Eklund, Dune i Dalhem.

I öfriga lekar:

Löjtnant E. Fahnehjelm, Visby
" L. Selligren, " "
" J. Elert, " "
" E. Sillén, " "
" E. Nyberg, " "
Direktör An. Lindström, " "
Handl. C. Smitterberg, Klintehamn.

Ordningsman:

Kapten Em. Westöö, Lärbro.

Först något efter kl. 7 på aftonen voro täffingarne ändade; på en med flaggor klädd tribun uppsteg nu landshöfding Poignant för att verkställa prisutdelningen och höll till de framför tribunen uppstälde pristagarne följande tal:

Gotlands folk har alltid högt skattat manlig idrott och särskildt sina fäderneärfda folklekar. Dessa lekar, öfvade med fröjd men ock med allvar, lifva sinnet och stärka kroppen. Om dem gäller i fullt mått den romerska häfdatecknarens ord om de forntida germanernas idrottsöfningar: "De äro barnens lek och ynglingarnes täflan och dermed fortfara äfven de gamle".

Ja, utan sådan idrott skulle förvisso Gotlands ynglingar icke hafva blifvit hvad de nu allmänt äro: hägade och duglige att till fosterlandets försvar bära vapen redan vid 18 år och att dermed fortfara in i en långt senare ålder än befolkningen i rikets öfriga delar.

Sveriges konung, med öppen blick för allt som är godt och stort och fosterländskt, har ock tagit Gotlands idrott under sitt särskilda hägn och med frikostig hand till höjande af dagens fest skänkt åt främste segraren vid täffingarna denna kungliga pokal. Derfor tacka vi honom med vårt

Lefve konungen!

Ett fyrfaldigt hurra följde på detta lefve, hvar på landshöfdingen öfverlemnade pokalen till den bäste

pärkkarlen i puttpärk, Handl. Lars Cramér å Ronehamn, hvilken prisdomarne enhälligt efter täflan mellan honom och hemmansegaren J. Johansson, Utalskog i Alskog, tilldömt densamma.

Pristagare såsom bäste pärkkarl i bakpärk blef Teol. kand. A. G. Hauffman, hvilken tilldelades en silfverpokal.

Öfrige Pristagare voro:

I bakpärk:

1:a priset: Visby Bollspelare
2:a " Ljugarns Pärkspelare.

I frampärk:

1:a priset: Rone Pärkspelare
2:a " Alskogs " "
3:e " Hablingbo " "
Extra pris: 10 kr. K. Pettersson, Ekebornas pärkkarl.

I varpa:

1:a pris: 40 kr. C. Jacobsson, Gerum, för 217 cm.
2:a " 20 kr. O. Hansson, Veskinde, " 294 cm.
3:e " 10 kr. Tomas Johansson, Visby, " 315 cm.
4:e " 5 kr. A. A. Claesson, Visby, " 321 cm.

I stångstörtning:

1:a pris: 10 kr. O. Persson, Follingbo
2:a " 5 kr. W. Pettersson, "

I höjdsprång:

1:a pris: 10 kr. Ekeberg, Stockholm
2:a " 5 kr. A. Fogberg, Fröjel.

I längdsprång:

1:a pris: 10 kr. E. Fahlstedt,
2:a " 5 kr. A. Fogberg.

I höjdsprång med staf:

1:a pris: 10 kr. Hj. Nilsson, Mästerby, 2,12 meter
2:a " 5 kr. A. Fogberg, Fröjel, 2,42 "

I hastighetslöpning: (150 met.)

1:a pris: 10 kr. Ekeberg, Stockholm, för 17 ³/₅ sec.
2:a " 5 kr. A. Fogberg, Fröjel, för 17 ⁴/₅ "

I hankdragning:

1:a pris: 7 kr. Andersson, Eke
2:a " 4 kr. V. Pettersson, Follingbo.

För hvarje pristagare, som marscherade fram för att mottaga segerns lön, gäfvo åskådarne sitt bifall tillkänna, genom kraftiga handklappningar.

Till sist höjdes ett lefve med fyrfaldigt hurra för Gotland och dess framtid.

Till konungen afsändes följande telegram:

H. M. Konungen.

Den kungliga prispokalen vid dagens idrotts-täflingar är nu åt den främste segervinnaren, Lars Cramér från Ronehamn, öfverlemnad inför tusenden, som jublande ropat: Lefve konungen!

Underdånigst

Landshöfdingen med festkomiterade.

Senare på aftonen samlades uti D. B. W:s paviljong ett stort antal af dem som deltagit uti dagens täflingar, pristagare, prisdomare, komiterade, äfvensom en del sångare. Kring ett gemensamt bord som upp-tog hela salen, slog man sig ned, hvarefter tal, skålar och sång aflöste hvarandra i oändlighet. Konsul L. Cramér talade för Visby Idrottsförening och Bollklubb samt för de närvarande pristagarne, Red. Sandberg för prisdomarne, för komiterades ordförande Löjtnant Engström, för de frånvarande pristagarne, för Lektor Bergman, för N. N.-sångarne och för alla dem som välvilligt lemnat pris till täflingarne.

Under aftonens lopp gingo de båda prispokalerna, konungens och Bollklubbens, högtidligt laget rundt; det glada samkvämet slutade först fram mot småtimmarne.

Så hade då den första stora idrottstävlingen på Gotland aflupit på ett i alla hänseenden tillfredsställande sätt. För utomstående torde det ej vara

lätt att *sätta sig in* uti det stora och invecklade maskineri som måste sättas i gång för dylika täffingar, med sina till öfver ett halft tusende uppgående täfflande o. s. v.

Uti 6—7 veckor förut hade komiterade fullsatsättning med upprättande af regler för prisbedömning, förteckning på till täffing anmälde personer, prisdomarelistor m. m., ett i sanning både mödosamt och ansvarsfullt arbete.

Med dessa täffingar var emellertid mycket vunnet, och särskildt beträffande idrottskomitén så hade den vunnit erfarenhet, hvilken man ock visste tillgodogöra sig för kommande år.

Den andra allmänna gotländska idrottstäffingen å Wisborgs slätt

egde rum den 31 juli 1892. Man hade nu på grund af föregående års erfarenheter gjort följande förändringar:

- 1:o) Hvarje pärkspelare och varpkastare egde att erlægga en anmälningsafgift af 50 öre, hvilken vid anmähningen skulle erläggas för hela laget.
- 2:o) För bedömande af varpkastning gälde följande P. M.
 - a) Inom begge partierna kasta *alla tre* personerna hvarje gång;
 - b) då *alla* kastat 20 gånger är partiet slut;
 - c) Då en varpa "löser" på en annan tillhörande samma parti, tages den genast bort;
 - d) Då alla kastat, mätes, i em. då båda närmaste varporna, hvilket föres till protokollet;
 - e) Kullslag räknas ej.
- 3:o) de hårda målpinnarne från 1890 hade utbytts mot smala böjligna vidjor.
- 4:o) Efter den första täffingen i pärk skulle de *sex* bästa lagen uttagas till fortsatt täffan.

5:o) Förutom täffing i de sedvanliga folklekarna förekom nu för första gången

Den gotländska femkampen.

Hvem har ej hört omtalas de olympiska spelen? Sjelfva glanspunkten vid dessa Hellenernas berömda täffingslekar var femkampen, hvilken utgjordes utaf täffan i längdsprång, spjutkastning, kappspringning, discuskastning och brottning. Med denna de gamles femkamp till förebild hade idrottskomiterade uppgjort regler för en dylik, lämpad efter speciellt, gotländska förhållanden. För deltagande uti denna täffan hade man uppställt som vilkor, att den täfflande skulle vara känd som eller vid dagens täffingar visa sig vara *god* pärkspelare. Redan uti denna fordran ligger anspråk på många års utbildning, ty god pärkspelare blir ingen utan trägen öfning och vanligen endast om denna öfning börjas redan vid unga år.

Regler för den gotländska femkampen:

Samtliga deltagande täffa uti:

1. *Längdkastning med varpa af 1,7 kg. vikt*
 - a) 3 kast göres af hvarje täfflande;
 - b) kastets längd mätes från en uppdragen linie, bakom hvilken kastaren står, till nedslagspunkten;
 - c) om varpan ej blir liggande på nedslagspunkten, skall från kastets längd afräknas hälften af det stycke varpan flyttat sig från nedslagningspunkten, den första meters förflyttning dock oberäknad.

De fem bästa fortsätta med
2. *Stångstörtning.* (Se de allmänna reglerna derför.)
De fyra bästa öfvergå till
3. *Längdsprång* (Jemför de allm. reglerna derför.)
De tre bästa täffa i
4. *Hastighetslöfning.*

De två snabbaste börja

5. *Brottning* enligt följande regler:

- liftag med ett öfver- och ett under-tag;
- att fatta i motståndarens kläder eller sätta "krokben" är förbjudet;
- båda axlarna skola samtidigt vara i marken på den slagne, för att denna skall anses öfvervunnen;
- brottningen börjar på kommando "kör" och skall vara avslutad inom 15 minuter;

På samma ställe som föregående år, på samma sätt inhägnad och flaggpyrdd tedde sig nu täffingsplatsen, på hvars östra sida reste sig tre tält, ett för prisdomanne, ett för sekretariatet och ett med en liten restauration. Redan vid 10-tiden började folk strömma ut till idrottsplatsen och kl. 12 började anmälningarna och omedelbart derefter täffingarna.

Bakpark:

Pris: 1:a pris: Bollklubbens vandringspokal och Mosskulturföreningens pris 100 kr.

2:a " En silfverbägare och 30 kr.

Prisdomanne: Handlanden R. Snöbohm, Klinte
 " J. L. Kahlqvist, Visby
 " J. N. Myrsten, Slite
 " Gust. Cramér, Rone
 " J. Ödin, Visby.

Täffande:

- Östergarns bollspelare:* J. Hammargren (pärkk.), J. Nilsson, O. Esklund, O. Larsson, O. Olsson, F. Klintström, J. Berglund.
- Dalhems bollsp.*: L. J. Granberg (pk.), O. Hallin, A. Vickman, H. Björklund, P. Petterson, A. Nilson, R. Nilsson.
- Sanda:* Karl Olsson (pk.), Hj. Olsson, Fr. Olsson, A. Olsson, A. Johansson, V. Mellin, C. Petterson.
- Halla:* F. Nilsson (pk.), J. Petterson, E. Sundell, K. Hagström, L. Larsson, J. Hellgren, Olof Nilsson.
- Föllingbo:* A. Petterson (pk.), O. Jacobsson, J. Johansson, J. Henrikson, H. Johansson, N. Petterson, G. Norrby.

- Färösund:* R. Löfvenberg (pk.), O. Larsson, E. Nyström, K. Stålhandske, K. G. Nordahl, Math. Arweson.
- Visby:* W. Ljungberg (pk.), J. Bachér, E. Herlitz, T. Stålhandske, J. Hederstedt, J. Hellgren, W. Engström.
- Östergarn:* E. A. Berglund (pk.), L. Fackla, O. Nordahl, A. Nilsson, Th. Hellgren, J. Gabriellson, V. Petterson.
- Fröjel:* K. Karlsson (pk.), Hj. Hägg, A. Lötqvist, O. Olsson, E. Sandström, A. Ahlström, K. Ahlström.
- Östergarn:* Hj. Hellgren (pk.), J. Nordahl, K. Svensson, O. Jacobson, V. Jacobsson, Osk. Jacobsson.
- Fole:* A. Eklund (pk.), L. Smedberg, J. Ahlberg, E. Larsson, A. Lindgren, J. Petterson, K. Larsson.
- Stenkyrka:* N. Brouméus (pk.), A. Stengård, H. Stengård, O. Stengård, V. Högberg, E. Ahlberg, J. Alfvengren.
- Lummelunda:* O. Larsson (pk.), O. Vallin, O. Viberg, V. Johansson, J. Petterson, J. Lönngren, A. Nyberg.
- Sproge:* C. Andersson (pk.), O. Göransson, G. Engström, N. Silberg, A. Cedergren, J. Jacobsson, J. Larsson.
- Butle:* K. Jacobsson (pk.), J. Engström, N. Olsson, P. Hägg, O. Lagergren, Hj. Ahlqvist, V. Vahlby.

I parken bedömdes på samma sätt som vid föregående täffingar och när första omgången spelats, sågo de täffandes i *bakpark* protokoll ut på följande sätt:

Östergarn (Hj. Hellgren)	42	points
Sproge	41	"
Visby	40	"
Föllingbo	40	"
Butle	40	"
Halla	39	"
Dalhem	39	"
Östergarn (Berglund)	35	"
Sanda	34	"
Fole	33	"
Fröjel	31	"
Stenkyrka	31	"
Östergarn (Hammargren)	30	"
Färösund	29	"
Lummelunda	28	"

De sex som erhållit högsta pointen uttogos till förnyad täffan; genom lottning afgjordes deras inbördes förhållande. Åter gingo de underlägsne ut så att till sist återstodo endast lagen från Dalhem och Halla, af hvilka det sistnämnda efter en hård och

vacker kamp blef segrare. De båda lagen hade då oafbrutet spelat i öfver sex timmar.

Frampärk.

Pris: 1:a pris: En silfverbägare och Konsul E. Liljevalchs pris 100 kr.

2:a pris: En silfverbägare och Ronebornas pris 30 kr.

Prisdomare: Lektor M. Klintberg, Visby
Handl. L. Cramér, Ronehamn
Bankbokh. Ant. Pettersson, Visby
Länsman M. E. Svallingson, Klinte
Fanj. N. Hägg, Bjerges.

Täflande:

1. *Alskogs bollspel:* J. Johansson (pk.), J. Hansson, C. Boberg, O. Henrikson, O. Lundgren, O. Henriksson, H. Engström.
2. *Hablingbo:* P. F. Johansson (pk.), K. Laurin, Lars Hägg, K. Konradsson, Aug. Olsson, J. Wallin, Joh. Larsson.
3. *Eke:* R. Petterson (pk.), P. Petterson, K. Petterson, K. Norrby, O. Palmberg, Ludv. Petterson, K. Petterson.
4. *Rone:* J. Jacobson (pk.), Th. Hagvall, N. Broander, O. Broander, H. Hallbom, J. Hansson, H. Hansson.
5. *Alfva:* O. Lindberg (pk.), W. Eneman, V. Lange, Valfr. Pettersson, K. Siltberg, J. Kristofferson, L. Siggelin.
6. *Stånga:* L. Dahlgren (pk.), J. Rundberg, A. Nilsson, A. Jacobsson, J. Petterson, E. Bergström, A. Larsson.

Efter första spelet utvisade prisdomarnes protokoll följande siffror:

Hablingbo	35 points	Rone	25 points
Alfva	44 "	Stånga	23 "
Alskog	29 "	Eke	15 "

De fyra bästa lagen täflade nu, hvarefter den slutliga striden utkämpades mellan Alfva och Rone, dervid Alfva blef segrare i två pärkar.

För bedömande af pärkkarlarne:

Prisdomare: Kapt. J. Facht, Fröjel
Doktor Ad. Hauffman, Stockholm
Kamrer J. Ihre, Visby.

Uti såväl pärk som varpa täflade udda och jemna lag, d. v. s. 1:a med 2:a, 3:e med 4:e o. s. v.; deras ordningsföljd hade blifvit bestämd genom lottdragning.

Varpa:

Pris: 1:a pris: 40 kronor.
2:a " 20 "
3:e " 15 "
4:e " 10 "
5:e, 6:e och 7:e pris à 5 kr.

Prisdomare: Riksdagsman P. Larsson, Fole.
Doktor O. Klintberg, Visby.
Stadskassör Ch. Ekelund, Visby.
Skollär. P. Nordin, Veskinde.
Handl. J. Munthe, Visby.
" Jos. Johansson, Visby.
Fabrikör J. Stenström, "
Handl. R. Wallér, "
Löjtnant C. Wickström, "
" Ax. Broander, "
Bokhåll. K. Cedergren, "
Styckjunk. O. Johansson, "
Handl. J. Broander, Rone.
Skollär. P. Mörrby, Boge.
Veterinär J. Hederstedt, Visby.

Täflande:

Laget N:o	1	anm. af	Guldsmed Hammarberg, Visby,	555 cm.
"	2	"	Handl. Jacobsson, Vänge,	1089 "
"	3	"	L. P. Jacobsson, Guldrupe,	751 "
"	4	"	Siltberg, Sproge,	587 "
"	5	"	Kristiansson, Sanda,	670 "
"	6	"	Lars Pettersson, Stånga,	775 "
"	7	"	J. Johansson, Gothem,	459 "
"	8	"	K. Karlsson, Stånga,	655 "
"	9	"	Snickare E. Engström, Visby,	503 "
"	10	"	Alb. Larsson, Alfva,	383 "
"	11	"	E. Jacobsson, Vänge,	648 "
"	12	"	O. Nyberg, Veskinde,	572 "
"	13	"	Hj. Hellström, Barlingbo,	1103 "

Laget N:o 14	anm. af W. Blom, Endre,	915 cm.
" " 15	" H. Sundell, Östergarn,	1015 "
" " 16	" J. Swahn, Östergarn,	1147 "
" " 17	" Skräddare Löfgren, Visby,	894 "
" " 18	" J. Högvall, Fröjel,	719 "
" " 19	" H. Hägg, Gerum,	517 "
" " 20	" H. Östermark, Bro,	630 "
" " 21	" Skrädd. A. H. Enqvist, Visby,	671 "
" " 22	" " J. J. Levin "	558 "
" " 23	" Skomak. H. Hansson,	526 "
" " 24	" Artillerist N:o 20 Blomqvist, Visby	467 "
" " 25	" Konstapel Samuelsson, "	729 "
" " 26	" Artisten K. Romin, "	543 "
" " 27	" Målare H. Engström, "	575 "
" " 28	" Fanjunk. Pettersson, Stenkumla,	365 "
" " 29	" Slagtare A. Strand, Visby,	740 "
" " 30	" Målare Söderdahl, "	916 "
" " 31	" A. Gardberg, Garda,	396 "
" " 32	" Stenhugg. Björkqvist, Visby,	904 "
" " 33	" L. Högberg, Veskinde,	741 "
" " 34	" Kantor Engström, Visby,	611 "
" " 35	" A. M. Elgstrand, Burgsvik,	401 "
" " 36	" Gust. Danielsson, "	542 "
" " 37	" Hansson, Veskinde,	417 "
" " 38	" J. V. Jacobsson, Garda,	430 "
" " 39	" Mälaren Alfvegren, Visby,	444 "
" " 40	" K. Dassow, Visby,	815 "
" " 41	" Em. Hägg, Gerum,	663 "
" " 42	" H. Johansson, Eke,	390 "
" " 43	" Kr. Johansson, Färö,	402 "
" " 44	" Math. Karlström, "	787 "
" " 45	" Ant. Erlandsson, Hejnum,	715 "
" " 46	" Hugo Kallmén, Dalhem,	863 "
" " 47	" L. Gardell, Sjonhem,	780 "
" " 48	" A. Henriksson, Visby,	765 "
" " 49	" O. Gardelin, Veskinde,	693 "
" " 50	" O. Pettersson, Ardre,	786 "
" " 51	" Aug. Hoffman, Visby,	525 "
" " 52	" Gelbgj. Hultberg, Visby,	726 "
" " 53	" Hj. Olsson, Björke,	761 "
" " 54	" P. Eneqvist, Fröjel,	497 "
" " 55	" Svarfvare A. Claesson, Visby,	517 "
" " 56	" Em. Bergman, Vall,	646 "
" " 57	" J. Möllerström, Roma,	425 "
" " 58	" Smed. Hesselgren, Visby,	331 "
" " 59	" Rättare Svensson, Hästnäs,	708 "
" " 60	" J. P. Johansson, Bäl,	402 "

Laget N:r 61	anm. af Hj. Eklöf, Bäl,	885 cm.
" " 62	" O. Olsson, Burs,	411 "
" " 63	" Aronsson, Visby,	865 "

Stångstörtning:

- Regler:* 1:o. Tre kast efter hvarandra af hvarje täflande.
 2:o. Omkastning efter prisdomarnes afgörande.
 3:o. Med 0 betecknas alla kast, der ståungens lillände afvikit mera än 2.5 m. från kastriktningen.
 4:o. Kastets längd mätes från en viss uppdragen linie (derifrån kastet göres) till storändens nedslagspunkt.

Pris: 1:a pris: 1 silfvertumlare och 25 kr.
 2:a pris: 1 do och 10 kr.

Prisdomare: Landtbr. L. J. Eklund, Dune, Dalhem
 Bokhandl. V. Nyberg, Visby
 Häradshöfding V. Engström, Visby.

Täflande:

Sergeant Ahlfvegren, Hejde,	uppnådde 7,68 met.
K. Sundberg, Hemse,	" 7,22 "
L. Larsson, Hemse,	" 4,56 "
O. J. Franzén, Follingbo,	" 6,59 "
W. Berg, Vall,	" 6,63 "
Volontär Francke, Wisborgs slätt,	" 7,87 "
Hj. Helligren, Östergarn,	" 5,00 "
Arv. Helligren, do	" 6,62 "
Korpral Olson, Sjonhem,	" 6,04 "

Längdsprång:

- Regler:* 1:o. Tre språng af hvarje täflande.
 2:o. Omhoppning efter prisdomarnes bedömande.

Prisdomare: Kapten E. Fahnehjelm
 Handl. J. Munthe

Täflande:

R. Börjesson, Roma.	Vol. Nyberg, Wisborgs slätt.
O. A. Fogberg, Stockholm.	Konst. Wallert, Visby.
Hj. Nilsson, Mästerby.	H. Johansson, "
G. Nilsson d:o	Serg. Hägg.
G. Melin, Visby.	Blomqvist.

Höjdsprång:

Regler: Samma som för längdsprång.
Prisdomare: Löjtnant E. Nordberg, Visby
 Ingeniör Ad. Sylvan,

Täflande:

O. A. Fogberg, Stockholm.
 G. Nilsson, Mästerby.
 Vol. Francke, Wisborgs slätt.
 Edv. Johansson, Gothem.

Längdsprång med staf:

Regler: Lika med föregående.
Prisdomare: Löjtnant C. Wickström, Visby
 Bokhåll. J. Eklund,

Täflande:

O. A. Fogberg, Stockholm.
 Hj. Nilsson, Mästerby.
 G. Nilsson, d:o.

Höjdsprång med staf:

Regler: }
Prisdomare: } Samma som föregående.
Täflande: }

Kapplöpning:

Regler: 1:o. Starten sker på signal med pipa;
 2:o. En försökslöpning samt en slutlöpning
 med de två bäste.
Prisdomare: Löjtnant Ax. Broander,
 Veterinär J. Hederstedt.
Starter: Löjtnant S. Sylvan.

Täflande:

Gelbgj. F. Hultberg, Visby.
 Th. Dufberg,
 O. A. Fogberg, Stockholm.
 Rud. Eneman, Alfva.
 C. Blomqvist, Visby.
 Valfr. Pettersson, Alfva.
 Volontär Nyberg, Wisborgs slätt.
 Artillerist Lindblom, Visby.
 Reinhold Nilsson, Endre.
 E. Johansson, Gothem.

Vid alla dessa täflingar utgjordes 1:a priset af en silfvertumlare och 5 kr.; samt 2:a priset af en silfvertumlare.

Femkampen

kom till slut. Intresset för densamma var synnerligen lifligt öfver allt, både bland täflare och åskådare. Till densamma hade anmält sig 8 personer, men 4 afstodo genast, så att sålunda endast lika många återstodo. Och dessa gingo oförtrutet till leken.

Första profvet var längdkastning med varpa af 1,7 kgs. tyngd. Dervid kastade sergeant Ahlfvengren 26,30 meter, Hj. Hellgren, Östergarn, 24,35 m., A. Hellgren, Östergarn, 23,75 meter, E. Herlitz, Visby, 20 m.

Då täflarne icke voro flere än fyra, kunde ingen utgå, utan fortsatte alla 4 med stångstörtning. Dervid kastade Hj. Hellgren 8,18 meter, sergeant Ahlfvengren 7,76 meter, A. Hellgren 7,17 meter och E. Herlitz 4,64 m.

Nästa prof var längdsprång och nådde sergeant Ahlfvengren i medeltal 3,49 meter, A. Hellgren 4,13 m. och Hj. Hellgren 4,60 m.

Dessa tre sprungo nu i kapp, hvarvid A. Hellgren sprang 100 meters bana på 13,1 sek. och Hj. Hellgren på 13,2 sek.

De båda bröderna skulle nu slutligen brottas med liftag, i hvilken idrott de icke voro alls hemma.

De togo dock några kraftiga tag efter anvisning och efter att åtskilliga gånger ha tumlat om med hvarandra, öfvervann den 18-årige A. Hellgren sin broder och blef alltså segraren i den första gotländska femkampen.

Innan man hunnit till denna slutpunkt för täfningarna, hade klockan blifvit nära half 8. Sedan alla de täflande uppstälts på två led med front åt skogen, framropades dagens pristagare och Landshöfding Poignant förrättade nu prisutdelningen, efter att hafva yttrat några varma ord om betydelsen af de nationella idrotternas öfvande.

Pristagare voro:

I Bakpark:

Första pris. (Visby Bollklubbs vandringspokal och mosskulturföreningens pris om 100 kronor) tillföll *Halla* bollspelare: F. Nilsson, Dalbo (pärkkarl), J. Pettersson, Broa, E. Sundell, Tule, Karl Hagström, Hallgård, Lars Larsson, J. Hellgren och Olof Nilsson, Dalbo.

Andra priset (en silfvertumlare och 30 kronor) erhöill *Dalhems* bollspelare: Lars Granberg, Granskogs (pärkkarl), O. Hallin, Dune, A. Vickman, Herman Björklund, Granskogs, P. Pettersson, Hallstade, A. Nilsson och R. Nilsson, Granskogs.

Två *extra* pris om hvarterdera 10 kronor tilldelades *Sproge* bollspelare (C. Andersson, Ejsta, O. Göransson, Sproge, G. Engström, Ejsta, N. Siltberg, A. Cedergren, J. Jacobson och J. Larsson, Sproge) samt *Föllingbo* bollspelare (Aug. Pettersson, Lillvede, O. Jacobsson, Väte, J. Johansson, Klintehamn, J. Henriksson, H. Johansson, Väte, G. Norrby, Klintehamn, och N. Pettersson, Mästerby).

Frampark:

Första pris (en silfvertumlare och konsul E. Liljewalchs pris om 100 kr.) tillföll *Alfva* bollspelare:

O. Lindberg, Gudings i Alfva (pärkkarl), V. Eneman, V. Lange, Valfr. Pettersson, Karl Siltberg, J. Kristoffersson och Lars Siggelin, Alfva.

Andra pris (en tumlare af silfver och 30 kronor, Ronebornas pris) tillföll *Rone* bollspelare: J. Jakobs-son, Enggård (pärkkarl), T. Hagvall, H. Hallbom, J. Hansson, Hans Hansson, O. Broander, Ronehamn, och Nils Broander, Eke.

Pärkkarlar:

Första pris (en silfverkanna): J. Johansson, Utalskogs i Alskog, för frampark och *samma pris* (en större pokal) åt Hj. Hellgren, Skaks i Östergarn, för bakpark.

Dessutom tilldelades *extra* pris åt F. Johansson, Burge i Hablingbo, Karl Jacobsson, Hexarfve i Butle, Anders Andersson, Burge i Ejsta (hvar och en 10 kr.) samt K. Olsson, Nystugu i Sanda, och A. Pettersson, Lillvede i Föllingbo (hvardera 5 kr.)

Varpa:

1:a pris 40 kr.: smed. Hesselgren, skom. Österberg, skom. Vesterberg, Visby, för 331 centimeter.

2:a pris 20 kr.: Fanj. Pettersson, G. Fagerlund och A. Jupiter, Stenkumla, för 365 cm.

3:e pris 15 kr.: A. Larsson, Bolin och V. Vesterlund, Alfva, för 383 cm.

1:e pris 10 kr.: H. Johansson, Eke, J. Johansson och J. Häglund, Hemse, för 390 cm.

5:e pris 5 kr.: A. N. Elgstrand, K. Veström, K. Bergström, Burgsvik, för 401 cm.

6:e pris 5 kr.: K. Johansson, O. Verkander, O. Nygren, Färö, för 402 cm.

7:e pris 5 kr.: J. P. Johansson, O. Johansson, A. Nilsson, Bäl, för 402 cm.

Stängstörtning:

1:a pris (en silfvertumlare och 25 kr.) åt volontär Francke vid Gotl. infanterireg:te för 7,87 meter.

2:a pris 10 kr. serg. Ahlfvengren, Hejde, f. 7,68 m.

Längdsprång:

1:a pris G. Nilsson, Mästerby, för 4,52 m.
2:a pris Hj. Nilsson, " " 4,51 m.

Längdsprång med staf:

1:a pris G. Nilsson, Mästerby, för 6,05 m.
2:a pris Hj. Nilsson, " " 6,02 m.

Höjdsprång:

1:a pris G. Nilsson, Mästerby, för 127 cm.
2:a pris voluntär Francke för 120 cm.

Höjdsprång med staf:

1:a pris Hj. Nilsson, Mästerby, för 2 m. 28 cm.
2:a pris G. Nilsson, " " 2 " 16 "

Kapplöpning:

1:a pris Reinhold Nilsson, Endre, 100 meters bana på 13,1 sek.
2:a pris Rudolf Eneman, Alfva, 100 meters bana på 13,2 sek.

(I alla dessa täflingar utgjordes 1:a priset af en silfvertumlare och 5 kr. samt 2:a priset af endast en silfvertumlare.)

Fenkamp:

De gotländska damernas *hederspris* (en silfverpokal och 50 kr.) tilldelades A. Hellgren, Skaks i Östergarn.

Ett *extra* pris på 20 kronor erhöi Hj. Hellgren, Östergarn.

Sergeant Ahlfvengren tilldelades ett *extra*, på täflingsplatsen insamladt pris af 25 kronor.

Pristagarne helsades med ljudliga bifalls- och hurrarop.

Efter prisutdelningen sammanträffade prisdomare, arrangörer och täflande uti Paviljongen, der man efter intagen supé under tal och sång afslutade den

i allo lyckade dagen. Telegram ankom från gotlänningar i Stockholm, hvilka, samlade till fäderneärfda lekar, sände broderliga helsingar: "Länge lefve fosterön och dess idrotter!"

Och så var den andra allmänna gotländska idrottstämningen ett minne blott.

Den 3:e allmänna gotländska idrottstämningen å Wisborgs slätt den 19 aug. 1894

företedde med afseende på yttre anordningar och program ingen väsentlig skilnad från sina föregångare.

Organisationskomitén utgjordes af:

Löjtnant C. S. Engström, Ordförande
Redaktör A. Sandberg, Sekreterare
Skeppsklareraren C. E. Ekman, Skattmästare
Löjtnant Hj. Sillén
Handl. J. Munthe
Löjtnant Josef Elert, adj. ledamot.

Till dessa täflingar hade inbjudits såsom

Hedersgäster:

Landshöfdingen och Kommendören E. Poignant
Militärbefälhafvaren och Kommendören Öfverste H. L. von Hohenhausen
Majoren och Riddaren V. G. Balck
Stallmästaren vid Hans Maj:ts Konungens hof J. F. Dickson
Konsuln och Kommendören Edv. Liljewalch
Professorn och Kommendören Fr. Holmgren
Direktören m. m. H. Brusewitz.

Något före klockan 12 började anmälningen af deltagare.

Frampärk:

Regler: 1) Udda och jemna tag täfla, d. v. s. 1:a med 2:a, 3:e med 4:e o. s. v. Ordningföljden bestämd genom lottdragning.

- Regler:* 2) Fem "hugg" få slås, såväl på "kas" som på "vunst", om så erfordras.
- Pris:* 1:a pris: En silfverpokal, skänkt af bankdir. C. Cramér och penningpris.
- 2:a pris: Penningpris.
- Prisdomare:* Lektor M. Klintberg, Visby
Handl. J. Broander, Ronhamn
" L. Cramér jr,
Landtbrukaren J. Stenbohm, Binge i Dalhem.
- Ordningsman:* Kommissarien M. F. Svallingson, Klinte.

Täflande:

Hafdhems bollspelare: Hj. Vahlgren, Snovalds (pärkkarl), P. Larsson, H. Hermansson, K. Levander, H. Hansson, M. Krusell och P. Rosendahl.

Ljugarn—Ålskogs bollspelare: J. Johansson, Utalskogs (pärkk.), E. Odin, Fr. Bolling, K. Boberg, A. Lindgren, A. Ardell, O. Henriksson.

Garda bollspelare: O. Johansson, Robbenarive (pärkk.), M. Jacobsson, V. Larsson, H. Holmér, A. Holmér, R. Vedin, J. Eliasson.

Rone bollspelare: H. Hallbom, (pärkk.), T. Hagvall, O. Broander, N. Broander, J. Jakobsson, J. Hansson, L. Hansson.

Burs bollspelare: Fr. Jakobsson, Aumunds (pärkk.), Olof Olofsson, J. Åkerbäck, Jakob Jakobsson, J. Johansson, Ernst Andersson, Arvid Larsson.

Lau bollspelare: Lars Nilsson, Koparfve (pärkk.), Lars Hansson, O. Danielsson, Johan Andersson, Rud. Pettersson, Vilh. Carlsson, V. Larsson.

Alfva bollspelare: O. Lindberg (pärkk.), V. Eneman, E. Eneman, Hj. Eneman, K. Kristoffersson, Karl Siltberg, Lars Siggelin.

Hablingbo bollspelare: Ferd. Johansson, Burge (pärkk.), Konrad Konradsson, Karl Konradsson, Hj. Tomsson, Jakob Melin, Gunnar Söderberg, Aug. Olsson.

Efter första kampens slut uttogos till förnyad täflan Rone—Ljugarn och Garda—Alfva. Af desse förlorade Ljugarn och Garda, hvarefter den slutliga striden stod mellau Rone och Alfva, då *Rone bollspelare* afgingo med segern.

Bakpärk:

- Regler:* Udda och jemna lag täfla, d. v. s. 1:a med 2:a, 3:e med 4:e o. s. v.
- Ordningsföljden bestämd genom lottdragning.
- Pris:* 1:sta pris: Bollklubbens vandringspokal och Konsul Liljewalchs pris 100 kr.
- 2:dra pris: D. B. V:s pris 50 kr.
- 3:dje pris: Penningpris.
- Prisdomare:* Grosshandlaren och Riddaren R. Snöbohm, Klintehamn
Handlanden J. N. Myrsten, Slite
" Gust. Cramér, Rone
" J. L. Kahlqvist, Visby
Fabrikör J. Ödin, Visby.
- Ordningsman:* Handl. John Munthe, Visby.

Täflande:

Sanda bollspelare: K. Olsson, Nystugu (pärkk.), Hj. Olsson, Fr. Olsson, Ad. Pettersson, Gunnar Norrby, J. Kristoffersson.

Dalhems bollspelare: L. Granberg, Granskogs (pärkk.), Lars Larsson, Jakob Larsson, P. Pettersson, Oskar Hallin, Herm. Björkman, Elof Bergström.

Ånga bollspelare: Oskar Larsson, Suderbys (pärkk.), Valfr. Olsson, Karl Frendin, Petter Olsson, Patrik Rondahl, Joh. Engström, Hj. Österberg.

Gauthems bollspelare: Aug. Kolmodin, Olof Nordström, Hj. Henriksson, Adolf Kolmodin, Alfr. Kolmodin, Reinh. Pettersson, Hj. Henriksson.

Ekeby bollspelare: Reinh. Nilsson (pärkk.), Joh. Enström, J. Erlandsson, Ernst Pettersson, Brynolf Smedberg, V. Smedberg, Ernst Jakobsson.

Artillerikårens idrottsförening: nr 12 Sjögren (pärkk.), 23 Sköld, 7 Hejdenberg, 17 Pettersson, 11 Engström, 16 Klintberg, 28 Östergren.

Fole bollspelare: Ax. Eklund, Ryftes (pärkk.), Joh. Pettersson, Gunnar Pettersson, L. Smedberg, Joh. Ahlberg, K. Larsson, Joh. Hallgren.

Östergarns bollspelare: Hj. Hellgren (pärkk.), J. O. Jacobsson, J. Lingström, O. Östergren, O. Nordahl, K. Svensson, V. Jacobsson.

Täflande: Lag.	10,	anmäldt af	Karl Karlsson, Atlingbo
"	11,	"	Aug. Larsson, Vamlingbo
"	12,	"	A. M. Elgstrand, Burgsvik
"	13,	"	G. Vallberg, Alfva
"	14,	"	C. Nyström, Veskinde
"	15,	"	J. Söderdahl, Lummelunda
"	16,	"	Hj. Sjöqvist, Ekeby
"	17,	"	C. Larsson, Fole
"	18,	"	Alb. Larsson, Alfva
"	19,	"	P. Enequist, Fröjel
"	20,	"	A. Pettersson, Ekeby
"	21,	"	J. Ahlgren, Fröjel
"	22,	"	Hj. Klintberg, Martebo
"	23,	"	O. Hamrin, Visby
"	24,	"	K. Karlsson, Stånga
"	25,	"	O. Boberg, Ungbåtels, Stånga
"	26,	"	O. A. Pettersson, Karlslund
"	27,	"	R. Pettersson, Endre
"	28,	"	A. Nilsson, Endre
"	29,	"	R. Pettersson, Lau
"	30,	"	Karl Jacobsson, Visby
"	31,	"	Joh. Ekström, Klintehamn
"	32,	"	P. Andersson, Ejsta
"	33,	"	J. Pettersson, Visby
"	34,	"	Joh. Norrby, Silte
"	35,	"	Arv. Olofsson, Bara
"	36,	"	J. Johansson, Hablingbo
"	37,	"	Herm. Johansson, Eke
"	38,	"	Ant. Johansson, Grötlingbo
"	39,	"	Reinhold Pettersson, Eke
"	40,	"	Hj. Stenberg, Barlingbo
"	41,	"	Fr. Hammarström, Visby
"	42,	"	Hesselgren, Visby
"	43,	"	A. A. Clæsson, Visby
"	44,	"	Ekström, Visby
"	45,	"	J. V. Jacobsson, Garda
"	46,	"	V. Sandström, Garda
"	47,	"	Albin Norrby, Ekeby
"	48,	"	Anton Erlandsson, Hejnum
"	49,	"	Ludvig Högberg, Veskinde
"	50,	"	Aug. Pettersson, Garda
"	51,	"	Petter Ek, Visby
"	52,	"	K. Alfvegren, Visby
"	53,	"	J. Fogelgren, Hemse
"	54,	"	Ad. Johansson, Bäl
"	55,	"	Alfr. Cedergren, Visby
"	56,	"	Kristian Johansson, Bäl

Täflande: Lag.	57,	anmäldt af	J. Kristoffersson, Stenkumla
"	58,	"	J. C. Johansson, Roma
"	59,	"	Löfqvist, Visby
"	60,	"	Arveson, Fårösund
"	61,	"	Klintberg, Fårö
"	62,	"	Sundberg, Fårö
"	63,	"	O. Pettersson, Ardre.

För de öfriga lekarna var programmet följande:

Höjdsprång.

- Regler: 1:a. Tre språng af hvarje täflande.
2:a. Omhoppning efter prisdomarnes bestämmande.

- Pris: 1. En silfverpokal och penningpris.
2. En silfverpokal.

Prisdomare: Kapten E. Fahnehjelm, Visby
Ingeniör Ad. Sylvan,

Ordningsman: Underlöjtnant V. Facht, Visby.

- Täflande: 1. R. Börjesson, Visby
2. Ad. Pettersson, Karlslund
3. Konstapel Jönsson
4. " Wollert
5. Gunnar Nilsson, Mästerby.

Längdsprång.

Regler

Pris

Prisdomare

Ordningsman

Täflande:

Lika med höjdsprång.

1. R. Börjesson, Visby
2. Volontär Palmroth
3. Ad. Pettersson, Karlslund
4. Hj. Hellgren, Östergarn
5. Hj. Myrén, Mästerby
6. Oscar Ahlgren, Sanda
7. Konstapel Wollert
8. Artill. Elmqvist.
9. " Nygrén
10. Gunnar Nilsson, Mästerby.

Stångstörtning.

- Regler: 1:o. Tre kast efter hvarandra af hvarje täflande.

- Regler:* 2:0. Omkastning efter prisdomarnes afgörande.
 3:0. Med 0 betecknas alla kast, der stångens lillände afvikit mera än 2,5 m. från kastriktningen.
 4:0. Kastets längd mätes från en viss uppdragen linie (derifrån kastet göres) till storändens nedslagspunkt.

- Pris:* 1. En silfverpokal och penningepris.
 2. En silfverpokal.

Prisdomare: Landtbr. L. J. Eklund, Dune, Dalhem.
 Bokhandl. V. Nyberg, Visby
 Häradshöfding V. Engström, Visby.

Ordningsman: Löjtnant Ax. Broander, Hörsne.

- Täflande:* 1. Hj. Klintberg, Martebo
 2. Lars Larsson, Dalhem
 3. Victor Berg, Visby
 4. Hj. Hellgren, Östergarn
 5. Sergeant J. Ahlfvengren.

Höjdsprång med staf.

- Regler:* 1. Tre språng af hvarje täflande.
 2. Språnget förloradt om ribban brytes eller rifves ned.
 3. Omhoppning efter prisdomarnes bestämmande.

- Pris:* 1. En silfverpokal och penningepris.
 2. En silfverpokal.

Prisdomare: Löjtnant C. Wickstöm
 Handlanden R. Wallér.

Ordningsman: Underlöjtnant Hj. Anér.

- Täflande:* 1. Johan Ekström, Klintehamn
 2. F. Nilsson, Halla
 3. Hj. Myrén, Mästerby
 4. Gunnar Norrby, Klintehamn
 5. Artill. Ström
 6. Gunnar Nilsson, Mästerby.

Längdsprång med staf

- Regler:* 1. Tre språng af hvarje täflande.
 2. Omhoppning efter prisdomarnes bestämmande.

- Pris:* 1. En silfverpokal och penningepris.
 2. En silfverpokal.

Prisdomare: Löjtnant C. Wickström
 Handlanden R. Wallér.

Ordningsman: Underlöjtnant Hj. Anér.

- Täflande:* 1. Johan Ekström, Klintehamn
 2. F. Nilsson, Halla
 3. Hj. Myrén, Mästerby
 4. R. Börjesson, Visby
 5. Artill. Ström
 6. Gunnar Nilson, Mästerby.

Hastighetslöpfung.

- Regler:* 1. Starten sker på signal med pipa.
 2. En försökslöpfung samt en slutlöpfung med de två bäste.

- Pris:* 1. En silfverpokal och penningepris.
 2. En silfverpokal.

Prisdomare: Handlanden Carl Degerman
 Underlöjtnant U. Lundgren.

Ordningsman: Löjtnant Ax. Broander.

Starter: Underlöjtnant S. Leatz.

- Täflande:* 1. Palmroth, Visby
 2. Ad. Pettersson, Karlslund
 3. G. L. Vesterberg, Visby
 4. Hj. Hellgren, Östergarn
 5. Karl Svensson, Gammelgarn
 6. Herman Hedström, Visby
 7. J. Christoffersson, Stenkumla
 8. Oscar Ahlgren, Sanda
 9. Artill. Blom
 10. Gunnar Nilsson, Mästerby.

I Femkamp

gälde samma vilkor för deltagande och regler som vid 1892 års täflingar.

Pris: De gotländska damernas pris: 1 större silfverpokal och 50 kr.

Prisdomare: Öfverste Fr. Th. Schartau
 Bankdirektör C. Cramér
 Kassör Waneke.

Ordningsman: Löjtnant C. S. Engström.

Täflande: 1. A. Hallbom, Silte
2. Hj. Klintberg, Martebo
3. Vict. Berg, Visby
4. Hj. Hellgren, Östergarn
5. Hj. Olsson, Sanda
6. Sergeant J. Ahlfvengren.

På grund af att tre af de anmälda afstodo från täfningen blef denna icke sådan den enligt reglerna bordt vara. Emellertid stod den slutliga brottningen mellan Hj. Hellgren, Östergarn, och artilleristen V. Berg, Visby; efter en hård kamp lyckades Berg besegra sin motståndare.

Prisutdelningen

kunde försiggå först kl. strax före 8 på aftonen och förrättades af Landshöfdingen.

Prislistan fick följande utseende:

Frampärk:

Första pris, en silfverpokal, skänkt af bankdir. Cramér, jemte 100 kronor, åt Rone bollspelare.

Andra pris, 50 kr., åt Alfva bollspelare.

Extra pris, 20 kr., åt Ljugarn-Alskogs bollspelare.

Bakpärk:

Första pris, Visby Bollklubbs vandringspokal jemte Konsul Edv. Liljewalchs pris, 100 kr., åt Dalhems bollspelare.

Andra pris, D. B. V:s, 50 kronor, åt Östergarns bollspelare.

Tredje pris, Stefanie-Gillets, 25 kr., åt Visby Idrottsförening och Bollklubb.

Fjerde pris, 25 kr., åt Visby bollspelare.

För bedömande af bästa pärkkarlen

hade såsom prisdomare utsetts kapten J. Facht och d:r Ad. Hauffman. Dessa ansågo emellertid ingen af pärkkarlarne i puttpärken mera framstående för att erhålla särskild belöning. Deremot funno de skä-

ligt att i bakpärk tillerkänna pris åt *Herman Hedström*, hvilken erhöill den Dicksonska pokalen, och åt *Karl Olsson*, Nystugu i Sanda, som äfven erhöill en pokal. Den puttpärkkarl, som kom i jembredd med dessa. Hellgren, Östergarn, hade redan vid en föregående täfning erhöillit pris, hvarför de andra ansågos böra få företrädet.

Varpa:

Första pris, D. B. V:s, 30 kr. jemte en pokal, åt J. P. Johansson, Kopungs i Gothem, Edv. Johansson, Johan Olsson, Gothem (228 cm.)

Andra pris, Angbåtsbolagets, 25 kr. jemte pokal, åt Hesselgren, Vesterberg och Österberg, Visby (263 cm.)

Tredje pris, 15 kr. och pokal, åt O. Svensson, A. H. Enqvist, L. K. Engström, Visby (282 cm.)

Fjerde pris, Stefanie-Gillets, 10 kr. jemte pokal, åt Alfred Cedergren, And. Cedergren, V. Stenberg, Visby (284 cm.)

Femte pris, 10 kr., åt Adolf Johansson, J. P. Johansson, Hj. Eklöf, Bäl (290 cm.)

Sjette pris, 5 kr., K. A. Alfvegren, T. Johansson, K. J. Jacobsson, Visby (296 cm.)

Dessutom erhöill J. P. Johansson, Kopungs, såsom den bästa varpkastaren bland dagens nära 200 st. en större silfverpokal.

Höjdsprång:

Första pris, 10 kr., åt Ad. Pettersson, Karlslund.

Andra pris, 5 kr., åt Gunnar Nilsson, Mästerby.

Längdsprång:

Första pris, 10 kr., Ad. Pettersson, Karlslund, för 4,35 m.

Andra pris, 5 kr., åt Hj. Myrén, Mästerby, för 4,30 meter.

Stångstörtning:

Första pris, sällskapet U. D:s, 25 kr., åt Viktor Berg.

Andra pris, 10 kr., åt Lars Larsson, Dalhem.

Höjdsprång med staf:

Första pris, Vattenkuranstaltens, 10 kr., åt Hj. Myrén, Mästerby, för 2,75 m.

Andra pris, 5 kr., åt F. Nilsson, Halla, för 2,75 m.

Längdsprång med staf:

Första pris, 10 kr., åt Hj. Myrén, Mästerby, för 5,80 meter.

Andra pris, 5 kr., åt F. Nilsson, Halla, för 5,49 m.

Hastighetslöping:

Första pris, 10 kr., åt Herm. Hedström, Visby.

Andra pris, 5 kr., åt Ad. Pettersson, Karlslund.

I samtliga dessa täflingar medföljde dessutom till hvarje pris en mindre silfverbägare.

Femkamp:

De gotländska damernas pris jemte en större pokal åt Viktor Berg från Gotlands artillerikårs idrottsförening.

En värdig avslutning på dagens täflingar bildade den improviserade festen på aftonen i D. B. V:s paviljong, der ett hundratal personer, som på ett eller annat sätt haft att göra med täflingarna, efter intagen supé samlades och slog sig ned kring ett väldigt dryckesbord nere i salen. Sedan festen kommit i gång, reste sig Idrottskomitterades sekreterare Herr Sandberg och utbragte en skål för de gotländska folklekarna. Skeppsklarerare Ekman talade sedan högstämtdt och kärleksfullt för fosterbygden, betonade dagens betydelse af gotländsk nationaldag och jempförde den med det forna gutn-atinget, samt höjde till slut ett lefve för Gotland och gutarne.

Vidare talade Herr Sandberg för den ende närvarande hedersgästen, Major V. G. Balck, påvisande huru nära hans namn vore förbundet med den svenska idrotten.

Major Balck svarade ungefär följande:

Han mottog skålen med ödmjukt sinne. Hvad en gör är intet, om han ej får de djupa leden med sig. Gerningen vore ej fullbordad än, blott första grunden lagd. Idrottens innehåll är rent menskligt. Den vill fostra oss att iakttaga våra plikter mot oss sjelfva. Idrotten vore ett uttryck för folkets lifskraft, en motvigt mot öfvercivilisation och förfinade vanor. Tal. vore lifligt öfvertygad om idrottens betydelse för människans fysiska och andliga utveckling. Det hade hjertligt glädt honom att skåda de gotländska idrottslekarne. Med spänning hade han följt pärkspelarne, och beundrat den ögonblickliga uppfattningen af hvad situationen kräfdde, som de lagt i dagen. Aldrig hade de brådt, men ändå voro de så oerhördt påpasslige. Denna syn hade gjort honom godt i hjertat. De gotländska lekarne voro en skatt så värdefull, att ingen uppoffring vore för stor för deras bevarande. Han afundade oss ej den, han lyckönskade oss. Deras minsta betydelse vore ej den, att de ammade broderlighet mellan skilda klasser. Och ytterst resulterade de i att dana ett friskt slägte, som om det en gång behöfdes, skulle kunna i den form, det kan fordras af män, gifva uttryck åt fosterlandskärleken. En skål för fosterlandet!

Efter en ändlös rad af tal, skålar och sänger slutade den angenäma och kamratlika festen något efter midnatt. Och härmed afslutas denna lilla redogörelse om den tredje allmänna idrottstävlingen på Wisborgs slätt.

Såsom totalomdöme om dessa täflingar må framhållas, att de lemnat åskådaren ett i allo gynsamt intryck. Oaktadt ända till 5—6 tusen människor varit församlade vid dessa tillfällen, har man ej sett någon berusad eller som sökt ställa till bråk.

Ej heller har försports något missnöje af hvad slag det än vara må bland de hundratal täflande öfver prisbedömningen, fastän allmogen nog har en viss benägenhet att i allmänhet misstänka "herremännen" för partiskhet. Allt har andats jemnlighet och broderlighet vid dessa nationalfester: det har varit harmoni i det hela.

Den 15 Augusti i år skall nästa täfling ega rum och derefter en femte år 1900 för att värdigt fira seklets slut. Mätte de försiggå under lika gynsamma förhållanden som sina föregångare!

Slutord.

Midt ute i Österhafvet höjer hon sig, sagoön, vind-
omsusad, vågombrosad, känd sedan Thjelvars dagar.

Fria liksom böljorna, hvilka skölja Gotlands kuster,
äro och sinnena hos de män, hvilka i otalda århundra-
den befolkat Gutarnes ö. Hågen för manlig idrott är
årsbarn med de förste bebyggarne. Ty så långt tillbaka
i tidernas dunkel gutniska urkunder gå, ja än längre,
ända för 15 sekler sedan, var konsten att "kasta varpa"
känd af våra hedniske förfäder. Man har nämligen i
gamla hämpagrafvar, hvilka vetenskapen förskrifver från
3:e seklet efter Kr., hittat stenar, hvilkas användning
otvifvelaktigt varit till varpa.

Äfven pärkspelet är förgutniskt; ingen vet när
och af hvem det uppfanns; konsten har gått i arf från
far till son, från generation till generation.

Må vi därför med kärleksfull pietet vårda och älska
dessa dyrbara arf från fordomtima; måtte det fram-
för allt blifva en förebild för det dådlösa slägte, som
växer upp utan kraft att handla, utan förmåga att försaka
och hvars förnämsta styrka ligger uti att **förstå
att njuta!**

Dock skulle den dag randas, att hågen för dessa
idrotter skulle försvinna och konsten att idka dem en

gång dö ut, då vore det bättre, att fosterö'n liksom på
Thjelvars tid sjönk i Eustrasaltets vida famn för att al-
drig mer höja sig i solljuset, så att vår vecklighet och
vår skam måtte för evigt varda begrafna i hafvets djup,
på det att intet spår mände visa kommande släkten,
hvarest hon en gång låg, Gutarnes fagra ö, med sin
fordom manliga och käcka befolkning, sina glada folklekar
och sina stolta minnen!